Cevap Anahtarı ve Puanlama Yönergesi

8. SINIF T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK DERSİ 2. DÖNEM 2. YAZILI SINAVI · Sınav 3 (Orta düzey) · Konu-soru dağılım tablosu: Senaryo 3

Soru	Öğrenme çıktısı	Beklenen cevap	Puanlama
1	**İTA.8.4.9** Atatürk ilke ve inkılaplarını oluşturan temel esasları kavrar	Akıl ve bilime önem verme. Hıfzıssıhha Enstitüsü sağlık sorunlarını bilimsel yöntemlerle çözmeyi, üniversite reformu ise bilimsel araştırmayı ve çağdaş eğitimi geliştirmeyi amaçlar; ikisi de bilimi yol gösterici kabul eder.	Akıl ve bilim esası **(4 p)** Enstitü ile bağlantı **(5 p)** Üniversite ile bağlantı **(5 p)** **Toplam: 14 p**
2	**İTA.8.5.1** Atatürk Dönemi'ndeki demokratikleşme yolunda atılan adımları açıklar	Örnek: Meclisin açılması, yönetimde söz hakkını millete verdi. Cumhuriyet, devlet başkanının seçimle belirlenmesini sağladı. Muhalefet partileri, iktidarın denetlenmesini amaçladı. Kadınlara siyasi haklar, bütün vatandaşların yönetime katılmasını sağladı. (Herhangi ikisi)	Birinci adım ve açıklaması **(7 p)** İkinci adım ve açıklaması **(7 p)** **Toplam: 14 p**
3	**İTA.8.5.3** Cumhuriyetin ilk yıllarında Türkiye Cumhuriyetine yönelik tehditleri analiz eder	Ortak amaç, cumhuriyet yönetimini ve inkılapları ortadan kaldırmaktır; İzmir Suikastı da inkılapların önderini hedef alarak aynı amaca yönelmiştir. Olaylar, inkılaplara karşı çıkan grupların varlığını sürdürdüğünü, bu yüzden inkılapların halka benimsetilip korunması gerektiğini gösterir.	Ortak amacı belirtme **(7 p)** İnkılapların korunması gerekliliğini açıklama **(7 p)** **Toplam: 14 p**
4	**İTA.8.6.1** Atatürk Dönemi Türk dış politikasının temel ilkelerini ve amaçlarını açıklar	Gerçekçilik: Ülkenin koşullarını ve güç dengelerini dikkate alarak savaşa girmedi. Barışçılık / uluslararası hukuka saygı: Sorunu uluslararası kuruluş ve antlaşma yoluyla çözdü.	Birinci ilke ve gerekçe **(8 p)** İkinci ilke ve gerekçe **(7 p)** **Toplam: 15 p**
5	**İTA.8.6.2** Atatürk Dönemi Türk dış politikasında yaşanan gelişmeleri analiz eder	Avrupa'da barışın tehdit altına girmesiyle silahsız Boğazlar ülkenin güvenliği için tehlikeli hâle gelmişti. Lozan'da Boğazlar uluslararası komisyonun denetimindeyken Montrö ile denetim ve egemenlik Türkiye'ye geçti; kıyılar silahlandırılabildi. Böylece Lozan'dan kalan bir sorun barışçı yolla çözüldü.	Yeni düzenleme isteğinin nedeni **(6 p)** Lozan–Montrö karşılaştırması ve kazanım **(8 p)** **Toplam: 14 p**

Soru	Öğrenme çıktısı	Beklenen cevap	Puanlama
6	**İTA.8.6.3** Atatürk'ün Hatay'ı ülkemize katmak konusunda yaptıklarına ve bu uğurda gösterdiği özveriye kanıtlar gösterir	Yaptıkları: Fransa'nın Suriye'ye bağımsızlık vereceği dönemde sorunu gündeme getirmesi, konuyu Milletler Cemiyeti'ne taşıması. Özveri: hastalığına rağmen Mersin ve Adana'ya gidip askerî birlikleri denetlemesi.	Yaptıklarına dair kanıt **(7 p)** Özveriye dair kanıt **(7 p)** **Toplam: 14 p**
7	**İTA.8.7.1** Atatürk'ün ölümüne ilişkin yansıma ve değerlendirmelerden hareketle onun fikir ve eserlerinin evrensel değerine ilişkin çıkarımlarda bulunur	Atatürk yalnızca Türk milletinin değil, bütün dünyanın saygı duyduğu bir liderdir; fikirleri (barış, bağımsızlık, bilim) evrensel değer taşır. Kanıtlar: dünya basınında ölümüne geniş yer verilmesi, cenazeye birçok ülkenin temsilci göndermesi, UNESCO'nun 1981'de onu anma kararı.	Evrensel değere dair çıkarım **(5 p)** Birinci kanıt **(5 p)** İkinci kanıt **(5 p)** **Toplam: 15 p**

Açık uçlu sorularda farklı ama doğru gerekçelere de puan verilir. Kısmi puan ölçütleri öğretmenin değerlendirmesine yol gösterir.